

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1962

BRNO 1963

die Besiedlung gleich dicht wie auf der Innenfläche war und es konnte auch die gleiche Schichtenfolge festgestellt werden /jüngste braune, mittlere gelbbraune und die Älteste graue Schicht/. Das grösste gewonnene Profil erreichte eine Tiefe von 330 cm. Wir erfassten auch die Destruktion eines Siedlungsobjektes, dessen Fussboden am oberen Niveau der Ältesten Schicht lag. Es war auf gleiche Art errichtet worden, wie die festgestellten Objekte aus früheren Saisonen³ und zwar aus Lösslehm. Im Jahre 1963 wird mit der Grabung fortgesetzt.

ENEOLITICKÝ HROB V TRATI "OVČÁRNA" U LEDOŮ.

Ivan Peškař

Tab. 15.

Od třicátých let jsou v katastru LedoŮ, okres Brno-venkov, příležitostně zjišťovány při těžbě písku v písečnicích nad oběma hroby z eneolitického období. Většina nálezů, zachráněných v bývalé Krčálově a Jakšově pískovně, patří do kultury zvoncovitých pohárů, několik hrobů náleží časně únětické kultuře a předměty z výbavy jednoho pohřbu lze s pravděpodobností zařadit do kultury se šňurovou keramikou.^{1/}

Na jaře r. 1962 kopali zaměstnanci státního statku v Ledcích základové jámy nové velké stavby pro hospodářské stroje v trati "Ovčárna", která je vzdálena asi půl kilometru od bližšího ze zmíněných nalezišť. Při hloubení jámy o rozměrech 140x200 cm pro betonový pilíř kůlny, stavěné asi 400 m na východ od státní silnice z Brna do Mikulova, narazili dělníci opět na pravěký kostrový hrob, uvědomili si však tuto skutečnost teprve tehdy, když z hloubky asi 80 cm pod dnešním povrchem vyhodili spodní část nádoby bez ukopnutého hrdla. V té době byl okolní terén již tak rozrušen, že při zachraňovací akci nebylo možno zaznamenat žádné údaje o tvaru, hloubce a zásepu hrobové jámy, o orientaci a poloze kostry a o rozmístění milodarů v hrobě. Přebráním vyházené zeminy se podařilo zachránit jen zbytky kostry a z předmětů hrobové výbavy získat ještě vroubkované okrajové střípky z chybějícího hrdla hrncovité nádoby, u níž je tak možno kresebně rekonstruovat celkový profil /předpokládaná původní výška = cca 195 mm/, zlomek hrníčku s baňatým břichem a prohnutým hrdlem bez okraje/zachovalá výška = 60 mm/a měděnou dýku s řapem /délka = 92 mm/.

Zachráněný inventář svědčí o tom, že také tento hrob je možno zařadit do kultury zvoncovitých pohárů. Podle antropologického rozboru kosterných pozůstatků, který provedl M. Stloukal, lze usuzovat, že šlo o pohřeb ženy. S objevem popsaného nálezu, který upozornil na další, již třetí lokalitu s pohřby lidu uvedené kultury v ledeckém katastru, lze tedy zaznamenat druhý případ z kulturního prostředí zvoncovitých pohárů na Moravě, kdy byla měděná dýka vložena jako milodar do ženského hrobu.^{2/}

Poznámky:

1/ J. Skutil, Moravské prehistorické výkopy a nálezy Oddělení mor. pravěku Zemské-

ho musea 1933-1936. Zeitschrift des Mährischen Landesmuseums, N.F.I., Brno 1941, 151; A. Benešová, Nový nález zvoncovitých pohárů na Moravě. AR V 1953, 451-452 obr. 208, 209; J. Ondráček, Nové nálezy se šňůrovou keramikou na Židlochovicku. AR XII 1960, 477-483, obr. 173:6-8.

- 2/ Srov. M. R. Pernička, Eine unikale Grabanlage der Glockenbecherkultur bei Prosiměřice, Südwest Mähren. Sborník prací filosofické fakulty Brněnské university X, řada E 6, Brno 1961, 29, 36, 46; A. Lorencová, Anthropologische Bearbeitung menschlicher Überreste aus der Versuchsgrabung von Prosiměřice, SbFFBU X, ř. E 6, 55-60.

Neolithisches Grab in der Flur "Ovčárna" bei Ledce.

Im Jahre 1962 war unweit der Gemeinde Ledce, Bez. Brno-venkov, das Inventar eines angeschnittenen Skelettgrabes der Glockenbecherkultur geborgen worden, zu dem ein napfförmiges Gefäß mit verziertem Rand /ursprüngliche Höhe ca 195 mm/, das Bruchstück eines kleinen bauchigen Napfes /erhaltene Höhe 60 mm/ und ein kupferner Griffzungendolch /Länge 92mm/ gehörte. Nach der anthropologischen Analyse der Knochenüberreste handelt es sich um ein Frauengrab. Die Entdeckung des Grabes in der Flur "Ovčárna" ergänzte eine Reihe älterer äneolithischer Funde aus Ledce¹ und trug zur Erkenntnis der bereits dritten Lokalität mit Bestattungen der Glockenbecherkultur im Kataster der angeführten Gemeinde bei. Gleichzeitig war es möglich, aus dem Milieu der Glockenbecherkultur in Mähren den zweiten Fall zu verzeichnen, wo ein Kupferdolch als Beigabe in einem Frauengrab vorkam².

- - -

Nálezy kultury zvoncovitých pohárů v žopích u Holešova.

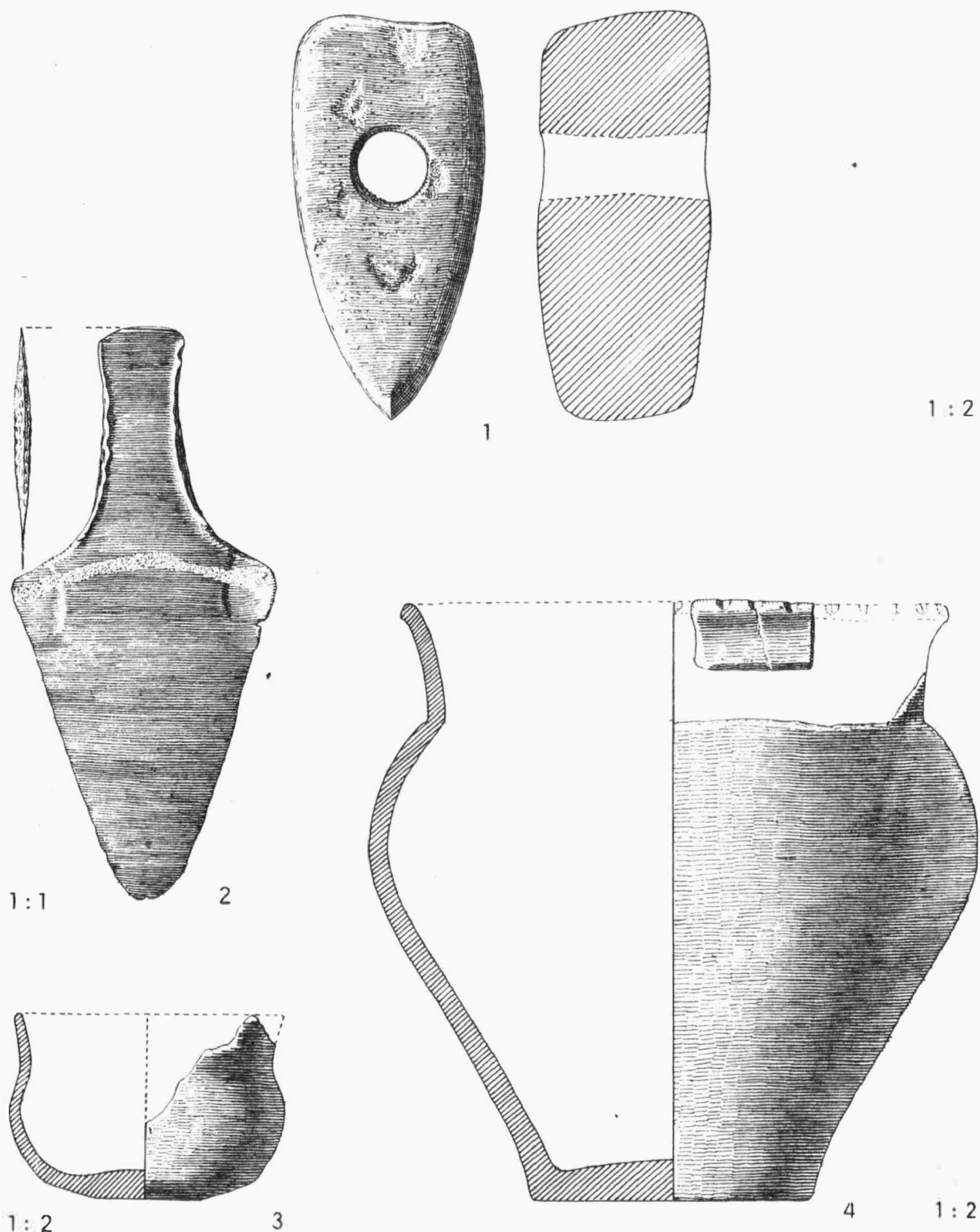
Jaromír Ondráček

Tab. 17.

V červenci r. 1962 objevil J. Doležel ve stěně hliníku žopské cihelny menší prohlubeň, ze které vyzvedl dvě nádoby a dva rohové nástroje. Při zahraňovacím výzkumu dne 20.9.1962 byla na tomto místě nalezena ještě miska, která ležela na rozhraní ornice a spráše v hloubce asi 30 cm od povrchu. Nálezy získané J. Doleželem pochází z téže hloubky a nebylo u nich žádných kosterných pozůstatků. Rovněž zahraňovací výzkum neposkytl doklady o jejich existenci, takže nelze spolehlivě říci, zda šlo o hrob. Poměrná zachovalost nádob a jejich charakter by tomu však nasvědčoval.

Popis nálezů:

1. Hnědočerně hlazený džbánek s uchem. /V. 9,8 cm/.
2. Značně doplněný hnědočerný hrnek, jehož ucho se nezachovalo. /V. 11,2 cm/.
3. Dřevějšší hnědočerná mísa s rozšířeným a vodorovně seříznutým okrajem, pod nímž je ucho /V. 6,6 až 8,2 cm; okraj 26,4 cm/.
4. Oválný rohový ústěp čokovitého průřezu se zachovalou světlou korou po jedné straně. Na téže straně je nástroj opracován drobnou okrajovou retuší.

Tab. 15. 1 Lovčičky / okr. Vyškov / :sekeromlat kultury s moravskou malovanou keramikou / Streitart der Kultur mit mährischer bemalter Keramik /; 2- 4 Ledce / okr. Brno-venkov/ : kostrový hrob kultury zvoncovitých pohárů / Skelettgrab der Glockenbecherkultur /.

P ř e h l e d . v ý z k u m ů . 1962.

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sady osvobození 19/23.
Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Roulík.
Redaktoři: PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
Překlady: R. Tichý, C. Sc. a E. Tichá.
Kresby: J. Jaša.
Na titulní stránce: Záchytná ploténka ostruhy ze slovanského
kostrového hrobu v Mikulčicích.
Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.

